

Baby terug bij verdachte moeder

BREDA • De baby van een jonge vrouw uit Breda die ongeveer een jaar lang het lijkje van een andere baby verborgen hield, keert binnenkort terug bij de moeder. Het gezin blijft wel onder toezicht van jeugdzorg. De rechtbank in Breda heeft dat gisteren besloten. Justitie verdenkt de jonge Bredase van betrokkenheid bij de dood van haar kind. De dode baby werd eind juli gevonden in het huis van haar ouders waar de moeder nog woont. De andere baby werd naar aanleiding van de vondst bij een pleeggezin geplaatst. (ANP)

Flat voor kikkers en vleermuizen in Assen

ASSEN • De gemeente Assen is de eerste gemeente in Nederland die een faunaflat krijgt. Een faunaflat is een stenen toren van 8 meter hoog, waarin allerlei soorten vogels, vleermuizen, amfibieën en bijen nesten kunnen bouwen. Doel is om de natuur in de Drentse hoofdstad een handje te helpen. Elke soort krijgt een eigen ingang. Aan de zuidkant komen gaatjes voor bijen en de westkant van het gebouw is gericht op vleermuizen. (ANP)

Dieventekens blijken van kabelleggers

AMERSFOORT • Raadselachtige tekens op woningen in Amersfoort hebben voor consternatie gezorgd. Bewoners van de wijken Schothorst en Hoogland ontdekten dat er met krijt minnen en plussen op hun woningen waren getekend. Volgens de politie werden die tekens door inbrekers gebruikt om aan te geven of bewoners overdag thuis zijn en of er buit is te halen. Gisteren bleek dat kabelleggers ermee aangeven waar de kabel moet komen te liggen. De politie heeft de kabelleggers aangeraden voortaan andere tekens te gebruiken. (ANP)

Man met 250.000 dollar in handbagage

SCHIPHOL • De marechaussee heeft op Schiphol een 49-jarige Nigeriaan aangehouden op verdenking van betrokkenheid bij het witwassen van geld. De man had 248.300 dollar bij zich in zijn handbagage. Hij wilde daarmee het vliegtuig naar Sao Paulo nemen. De man kon geen aannemelijke verklaring geven voor het feit dat hij met een tas vol bankbiljetten onderweg was. Hij is voor veertien dagen in bewaring gesteld. (ANP)

Man met 190 kilo vuurwerk op ferry

TERSCHELLING • Een 37-jarige man heeft donderdagmiddag de passagiers van de veerboot naar Terschelling in gevaar gebracht door een grote partij illegaal vuurwerk te vervoeren. De eilandbewoner had in zijn auto elf dozen met in totaal 190 kilo zware knallers liggen. De agenten op Terschelling kwamen in actie na een tip over een voertuig vol vuurwerk dat onderweg naar het eiland zou zijn. De auto werd op het eiland meteen aangehouden. (ANP)

'WUBBO zit nu in zijn zesde leven'

DEN HAAG • Het is dit weekend een kwart eeuw geleden dat Wubbo Ockels in de Space Shuttle Challenger stapte voor een reis naar de ruimte. Dochter Gean, toen 12 jaar oud, begreep eigenlijk nooit waarom haar vader meer tijd in zijn werk stak, dan in het gezin. Daarom schreef ze samen met hem een persoonlijk boek over zijn leven. 'Niet dat ik zo maar accepteer dat hij zo vaak weg was, maar ik begrijp het wel beter.' Een interview met vader en dochter Ockels over de dood en zeven levens.

TONNY VAN DER MEE

Toen haar vader zijn rondjes om de aarde maakte, was Gean Ockels (1973) dicht bij hem. Op een pasfoto, die hij zorgvuldig in zijn blauwe ruimtepak bewaarde. En met haar cassettebandje waarop Prince *Purple Rain* zong. Het bezorgde hem koude rillingen, zei de 64-jarige Wubbo Ockels (astronaut, uitvinder en hoogleraar duurzame technologie) onlangs op de radio. „Het paste voor mij heel erg bij de ruimtevaart-ervaring. Door de kleur, de manier waarop het wordt gezongen. Het is een nummer waar zo'n enorme drive en hunkering van uitgaat, dat je eigenlijk buiten jezelf moet treden om zo iets te bereiken.”

Voor Gean - schrijfster en redacteur bij het Sociaal en Cultureel Planbureau - was het werk van haar vader nog moeilijk te bevatten. Daarom wilde ze een boek schrijven. Over hem, met hem.

Onlangs verscheen *De zeven levens van Wubbo Ockels*, over vijf ingrijpende momenten waarbij hij de dood in de ogen keek. De bacteriële ziekte leptospirose in het Amerikaanse Huntsville (1982), de ruimtereis met de Challenger (1985, de daaropvolgende Challenger verongelukte), een vliegtuigongeluk in Lille (1989), hartaanval (2005) en niertumor (2008). „Wubbo zit nu in zijn zesde leven,” zegt Gean.

Met haar vader ging ze terug naar de plekken die hun stempel hebben gedrukt op zijn leven. Een zoektocht naar bevestiging en nieuwe inzichten, en bovenal een persoonlijk verhaal van een dochter die het leven van haar wereldberoemde vader probeert te begrijpen.

„Het is niet zozeer een biografie, als wel een vader-dochter-boek,” zegt Gean: „Wubbo wilde terug naar al die plekken en er een gezamenlijke ervaring van maken.”

Als je het over je vader hebt, spreek je over 'Wubbo'. Zegt dat iets over jullie relatie?

Gean: „Dat is altijd zo geweest. Als kind schijn ik mijn moeder ook eerst bij de voornaam te hebben genoemd. Later is dat gewoon 'mama' geworden. Het is mama en Wubbo. Waarom dat zo is, weet ik niet. Misschien is dat voer voor psychologen. In mailtjes gebruik ik wel een koosnaampje voor hem: Dada.”

Wubbo: „Ze heeft dit heel journalistiek aangepakt. Soms was ze gewoon afstandelijk. Dat is goed geweest. Ik zie dit boek echt als een geschenk.”

Waarom was het belangrijk om al die plekken weer te bezoeken?

Gean: „Die reizen waren melancholisch. Hij [tegen Wubbo] wilde alles bijna fysiek herbeleven. Hetzelfde hardloperprondje van toen lopen, het strand op, de zee in.”

Wubbo: „Ik wilde contact zoeken met het verleden. Het is moeilijk om gevoelens te herinneren. Dat lukt beter als ik met mijn voeten in dat zee-water sta. De ervaringen waren altijd verrassend en soms een beetje eng.”

Gean: „Soms viel het tegen. Sinds mijn 12de hebben we eens in de zoveel tijd een vader-dochterdiner.”

„Zo bewaarden we goede herinneringen aan een restaurant in Florida, dat we bezochten toen ik 15 was. Mijn vader werd weggeroepen omdat er telefoon voor hem was. Hij bleef zo lang weg, dat de serveerster aan mij vroeg: komt uw vriend wel terug? Ze dacht echt dat ik als jong meisje met een oude man ging!”

„Toen we op die plek terugwaren viel het toch wat tegen.”

Wubbo: „Het verhaal rond de bacteriële ziekte was dat ik bijna dood ging. We hebben de behandelend arts van toen, dokter Harris, bezocht. Die heeft bevestigd dat het heel erg en dodelijk was. Ik heb veel mazzel gehad.”

ongeluk. Op zo'n moment gaat het om menselijkheid. Ik heb in ons gesprek bewust het woord 'schuld' gemeden.”

Gean: „Ik had de officiële rapporten van dat incident pas na die ontmoeting gelezen. Daardoor stond ik heel open en blanco in dat gesprek. Dat is achteraf goed geweest. Als ik de kennis van de onderzoeksrapporten had gehad, zou ik op dat moment ook gedacht hebben: 'Ja jongen, hoe zit dat nou precies?'.”

Heb jij door die reizen en dit boek een andere kant van je vader leren kennen?

Gean: „Ik begrijp nu beter wat zijn drijfveren zijn en waarom hij de dingen deed die hij toen heeft gedaan. Als kind had ik geen flauw idee waar mijn vader toen allemaal mee bezig was. Ik had vroeger nooit tijd gehad uit te zoeken wat er achter die prestatiedrang zat. Door zo intensief met hem op pad te gaan en door te vragen, heb ik dat veel beter leren begrijpen.”

Wubbo: „Ik weet nog dat ik vroeger ook veel van mijn ouders wilde weten. Dat is nooit gelukt. Er was geen tijd voor, de setting was er niet naar. De setting is heel belangrijk. Wat is het goede moment om dat soort dingen aan je ouders te vragen?”

Wat voor vader is Wubbo?

Gean: (denkt diep na, terwijl Wubbo breed grijnst en zijn vingers demonstratief in de oren stopt): „Mijn vader is heel enthousiast. Eén op één gaat het goed, maar in een groter gezelschap moet je om zijn aandacht schreeuwen. In mijn jeugd was hij er vaker niet dan wel. Hij kwam altijd laat thuis voor het eten. En na het eten was hij ook weer weg. Aan de andere kant was hij er als ik hem nodig had. Hij nam de tijd om me bijles wiskunde te geven. Het is heel dubbel.”

Wubbo: „Die bijles heeft alleen niet veel geholpen. Jij hebt andere talenten benut. Voor dit boek heb je alles zorgvuldig uitgezocht. Het gebeurde respectvol en liefdevol. We lijkten ook wel op elkaar. We houden allebei van haast.”

Gean: „En we zijn allebei open en direct, misschien politiek niet correct. We houden van eerlijkheid.”

Welke gebeurtenis heeft het meest indruk gemaakt?

Wubbo: „Dat zijn toch de meest recente gebeurtenissen: de niertumor en de hartaanval in de kantine van de TU Delft. Daardoor ben ik anders tegen het leven aan gaan kijken. Ik 'be-leef' meer. Heerlijk dat ik weer mag meeleven, met alles wat gebeurt. Die instelling geeft me nog meer vrijheid. Dat vind ik mooi.”

Gean: „De hartaanval was letterlijk het meest levensbedreigend. Toen heb ik echt gedacht dat hij dood ging. Het voelde als een soort generale repetitie, voor als hij er niet meer zou zijn. Er was nog zo veel onduidelijkheid. Ik wist niet eens of ik moest huilen, voelde geen opluchting maar ook geen verdriet. Mijn emoties stonden op pauze.”

„Het ongeluk in Lille had een grote emotionele nasleep. Wubbo heeft veel moeite gedaan om de tape te krijgen met daarop de radiocommunicatie. De opname eindigt met een indrukwekkend gekraak en daarna doodsde stilte. Ik weet nog dat hij op mijn kamer kwam om

uit te huilen. Dat had hij nog nooit gedaan bij mij. Dat maakt veel indruk op een meisje van 15. Toen is het idee ontstaan dat je een nieuw leven kunt hebben, nadat je bijna dood bent geweest.”

Wat voor betekenis heeft de ruimtereis?

Wubbo: „Die reis heeft een enorm bepalende plek. Het was fantastisch om weer terug te gaan naar Cape Canaveral. Toen ik weer bij het lanceerplatform stond, had ik een melancholisch gevoel. Dat gevoel van toen was niet

'Door de tumor en de hartaanval ben ik anders tegen het leven gaan aankijken.'

terug te halen. Het was een waanzinnige tijd. De ruimtevucht was heftig, en alles wat daarvoor gebeurde. Ik besefte dat wat daar gebeurde was, zo'n uitzonderlijke gelegenheid was die ook verantwoordelijkheid met zich meebrengt. Ik wilde er iets mee doen, het aan een heleboel mensen vertellen. Ik ben altijd heel open geweest over die ervaring. Ik wilde dat gebruiken om iets goeds te doen.”

Toch krijgt deze gebeurtenis een bescheiden plek

Wubbo Ockels en zijn dochter Gean Ockels, die 12 jaar was toen hij de ruimte in ging. FOTO JOOST HOVING

Gean Ockels schrijft boek over bewogen leven van haar vader, de astronaut

In het boek. Hoe heb jij dat als dochter beleefd?

Gean: „Ik heb nauwelijks herinneringen aan de ruimtereis. Ik heb de lancering gezien en de landing op een groot scherm bij de *mission-control* in Houston. Ik was te jong en bij ons thuis was alles op dat gebied heel gewoon.”

De astronaut Wubbo Ockels had na zijn reis met de Challenger een nieuwe missie. Hij ging bij Estec (centrum voor ruimteonderzoek en technologie) in Noordwijk werken en werd hoogleraar duurzame technologie aan de Technische Universiteit Delft. Daar houdt hij zich bezig met verschillende onderzoeksprojecten, zoals de zonnewagen Nuna en een Superbus die 250 kilometer per uur kan rijden. „Ik heb me hard gemaakt voor een Europese missie naar de maan. Dat ging toen niet door. Dat was heel erg jammer. Nu komt ESA met hetzelfde plan. Dat is tien jaar later!”

Is het niet frustrerend om uw tijd steeds zo ver vooruit te zijn?

Gean: (knikt bevestigend): „Wubbo is soms moeilijk bij te houden!”

Wubbo: (lachend): „Ik ben me voortdurend bewust van wat allemaal mogelijk moet zijn. Maar ik kom met alles altijd te vroeg. Zo'n Superbus vindt iedereen prachtig. Men vindt het bijna science fiction. Toch zijn er nu serieus plannen om het te ontwikkelen. Alles wat ik doe, dient ter ondersteuning van wat ik daarna doe. De Superbus zou er niet zijn zonder de Nuna, en de Nuna zou er niet zijn zonder mijn ruimtereis.”

De missie om duurzaamheid op de kaart te zetten, komt dus niet uit de lucht vallen?

Wubbo: „In dit thema komen allerlei dingen samen. Het is een aardige manier om alle factoren die ik in huis heb te combineren. Ik heb onlangs de organisatie van Lowlands voorgesteld om de bezoekers allemaal een zonnepaneel te laten meenemen, zodat we op het festivalterrein een zonnecentrale kunnen bouwen. De jeugd móet iets doen.”

Investeert het kabinet genoeg in duurzaamheid?

Wubbo: „Groen beleggen is zakelijk een succes. Het kabinet besefte niet dat we er meer voor terugkrijgen dan dat we erin investeren. Het kabinet wil bezuinigen op een regeling om duurzame bedrijven te ontwikkelen. Dat getuigt van een soort dommigheid, alsof ze het expres kapot willen maken, beïnvloed door de lobby van grote bedrijven. Daardoor wordt Nederland de viespeuk van Europa en verliezen we onze goede naam in de wereld. Dat is economisch zo slecht. Daarom moet iedereen naar de website www.NL2050.nl gaan.”

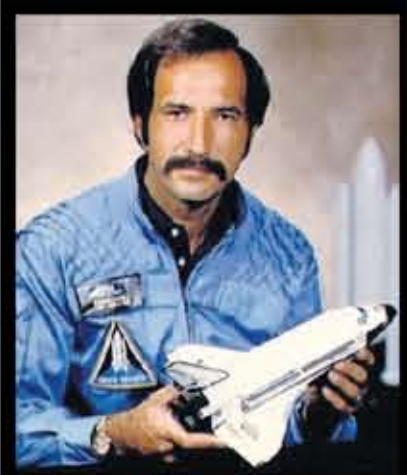
Gean: „Ik pas bij de grote groep Nederlanders die graag iets wil doen, maar niet weet hoe. Ik wil een betere wereld voor mijn kinderen, ik steun milieubewegingen, maar wat kan ik nog meer doen? Ik zeg tegen Wubbo wel eens: 'geef wat praktische tips'.”

Is Wubbo na dit boek veranderd?

Gean: „Hij is geen andere vader geworden. Het is niet zo dat ik nu accepteer dat hij zo vaak weg was, maar ik kan hem nu wel beter begrijpen. Tegelijk zegt hij ook duidelijk: zo zit ik nu eenmaal in elkaar. Je kunt zijn leven niet veranderen. Bij de opvoeding van mijn twee zonen kijk ik meer naar mijn moeder. Met haar heb ik een veel intensievere band.”

Het zesde leven. Nog één te gaan. Heeft iemand die veel heeft meegemaakt nog doelen?

Wubbo: „Dat doel wordt alleen maar groter. Nederland gaat mij aan het hart. Mensen vragen me wel eens wat ik allemaal 'nog' doe. Dat woordje 'nog' bevalt me niet. Ik roei, ik werk en ik doe dingen die ik belangrijk vind. Elke dag slik ik medicijnen, dankzij die pillen leef ik. Mijn tijd is nog niet gekomen.”

Wubbo Ockels was in 1985 de eerste Nederlandse ruimtevaaier. Hij vloog met de Challenger. FOTO'S NASA

Tijdens de missie hield hij zich vooral bezig met de lading. Hier werkt hij in het ruimtelaboratorium.

De astronaut kruipt aan boord van het internationale ruimtestation in een speciale ruimteslaapzak.

De vlucht met de Challenger na die van Ockels liep dramatisch af. De Space Shuttle ontplofte.